

XIII KONGRES ZARZĄDZANIA OŚWIATĄ

OSKKO, UMK, Toruń, 24-26.09.2018

www.oskko.edu.pl/kongres/

Materiały XIII Kongresu Zarządzania Oświatą www.oskko.edu.pl/kongres/materiały/

**XIII KONGRES
ZARZĄDZANIA
OŚWIATĄ**

**TORUŃ
OSKKO**

24-26 WRZEŚNIA 2018

Nadzór samorządowy nad oświatą

Ewa Czechowicz

www.oskko.edu.pl/kongres/

Nadzór administracyjny nad działalnością oświatową

USTAWA z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym

(Dz. U. z 2017 r. poz. 1875 i 2232 oraz z 2018 r. poz. 130)

Art. 7. ust. 1. Zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. W szczególności zadania własne obejmują sprawy:

[...]

8) edukacji publicznej,

USTAWA z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym

(Dz. U. z 2017 r. poz. 1868 oraz z 2018 r. poz. 130)

Art. 4. ust. 1. Powiat wykonuje określone ustawami zadania publiczne o charakterze ponadgminnym w zakresie:

1) edukacji publicznej,

USTAWA z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59, 949 i 2203)

Art. 11. ust. 2. **Zapewnienie kształcenia, wychowania i opieki, w tym kształcenia specjalnego i profilaktyki społecznej**, jest zadaniem oświatowym:

- 1) gmin – w przedszkolach oraz w innych formach wychowania przedszkolnego, o których mowa w art. 32 ust. 2, a także w szkołach, o których mowa w art. 8 ust. 15;
- 2) powiatów – w szkołach i placówkach, o których mowa w art. 8 ust. 16;
- 3) samorządów województw – w szkołach, placówkach i placówkach doskonalenia nauczycieli oraz kolegiach pracowników służb społecznych, o których mowa w art. 8 ust. 22 i 26.

ust. 3. Zadaniem oświatowym gminy i powiatu jest także **zapewnienie dodatkowej, bezpłatnej nauki języka polskiego**, o której mowa w art. 165 ust. 7 i 9.

ust. 4. Zadaniem oświatowym powiatu jest także **zapewnienie warunków prowadzenia kwalifikacyjnych kursów zawodowych** w szkołach i placówkach prowadzonych przez powiat.

JST jako organ prowadzący

Art. 57. ust. 1. Organ prowadzący szkołę lub placówkę sprawuje nadzór nad jej działalnością w zakresie spraw finansowych i administracyjnych, z uwzględnieniem odrębnych przepisów.

ust. 2. W zakresie wymienionym w ust. 1 nadzorowi podlega w szczególności:

1) prawidłowość dysponowania przyznanymi szkole lub placówce środkami budżetowymi oraz pozyskanymi przez szkołę lub placówkę środkami pochodzącymi z innych źródeł, a także gospodarowania mieniem;

2) przestrzeganie obowiązujących przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy pracowników i uczniów;

3) przestrzeganie przepisów dotyczących organizacji pracy szkoły i placówki.

JST jako organ prowadzący

ust. 3. *Do wykonywania nadzoru, o którym mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy **art. 55 ust. 3 pkt 1 i 2 oraz ust. 4-6.***

ust. 4. *Organ prowadzący szkołę lub placówkę, nieposiadający uprawnień do sprawowania nadzoru pedagogicznego, może występować w sprawach dydaktyczno-wychowawczych i opiekuńczych z wnioskami do dyrektora szkoły lub placówki i organu sprawującego nadzór pedagogiczny. Dyrektor lub organ, który otrzymał wniosek, jest obowiązany do udzielenia odpowiedzi w terminie 14 dni.*

Art. 58. *Organ prowadzący szkołę lub placówkę, a w zakresie działalności dydaktyczno-wychowawczej i opiekuńczej również organ sprawujący nadzór pedagogiczny, **mogą ingerować w działalność szkoły lub placówki wyłącznie w zakresie i na zasadach określonych w ustawie.***
[...]*[dotyczy szkół w schroniskach dla nieletnich i zakładach karnych]*

Art. 59. *Przepisy art. 57 stosuje się odpowiednio do wychowania przedszkolnego prowadzonego w innych formach wychowania przedszkolnego.*

JST jako organ prowadzący

Art. 55 ust. 3. (Nauczyciele) **Inspektorzy**, (o których mowa w art. 60 ust. 8) **delegowani przez organ prowadzący, wykonujący czynności z zakresu nadzoru (pedagogicznego) mają prawo:**

- 1) wstępu do szkół i placówek;**
- 2) wglądu do prowadzonej przez szkołę lub placówkę dokumentacji dotyczącej (przebiegu nauczania, wychowania i opieki) zakresu nadzoru, o jakim mowa w art. 57 ust.1 oraz organizacji pracy;**

ust. 4. (Nauczyciele) **Inspektorzy**, (o których mowa w art. 60 ust. 8) **delegowani przez organ prowadzący, mogą wydawać dyrektorom szkół i placówek doraźne zalecenia oraz zgłaszać uwagi i wnioski wynikające z przeprowadzonych czynności.**

ust. 5. *Dyrektor szkoły lub placówki w ciągu 7 dni od otrzymania zaleceń, uwag i wniosków, o których mowa w ust. 4, może zgłosić wobec nich zastrzeżenia do organu (sprawującego nadzór pedagogiczny) **prowadzącego.***

ust. 6. *Dyrektor szkoły lub placówki, w terminie 30 dni od dnia otrzymania zaleceń, o których mowa w ust. 4, a w przypadku wniesienia zastrzeżeń zgodnie z ust. 5 – w terminie 30 dni od dnia otrzymania pisemnego zawiadomienia o nieuwzględnieniu zastrzeżeń, jest obowiązany powiadomić:*

- 1) organ (sprawujący nadzór pedagogiczny) **prowadzący** o sposobie realizacji zaleceń; [...]**

JST jako organ prowadzący

Art. 72. ust. 2. *Rada pedagogiczna może wystąpić z wnioskiem o **odwołanie nauczyciela ze stanowiska dyrektora** lub z innego stanowiska kierowniczego w szkole lub placówce.*

ust. 3. *W przypadku określonym w ust. 2, organ uprawniony do odwołania **jest obowiązany przeprowadzić postępowanie wyjaśniające i powiadomić o jego wyniku radę pedagogiczną w ciągu 14 dni od otrzymania wniosku.***

Arkusz organizacyjny

Umowa pomiędzy dyrektorem szkoły a organem prowadzącym – dyrektor szkoły proponuje, biorąc pod uwagę przepisy prawa i warunki działania szkoły – a organ prowadzący zatwierdzając **zobowiązuje się do zapewnienia środków finansowych** na realizację tego co jest w arkuszu

Aneks do arkusza

Organ prowadzący nie ma kompetencji do dokonywania zmian w arkuszu, zmiany powinien nanieść dyrektor szkoły, a rolą organu jest przekonać dyrektora do tego.

Po zatwierdzeniu arkusza jedynie dyrektor szkoły ma prawo do inicjatywy w kwestii zmian w jego postanowieniach (w postaci aneksu do arkusza), a organ prowadzący ma prawo te zmiany zatwierdzić lub odrzucić. Dyrektor wprowadza zmiany tylko w sytuacji, gdy zmuszają go do tego przyczyny obiektywne, które ma obowiązek przedstawić w uzasadnieniu do tych zmian.

Zasady opracowywania arkuszy

- ✘ Nieformalne – w czasie spotkania z dyrektorami przekazanie zasad opracowywania arkusza
- ✘ Nieformalne – pismo okólne z wytycznymi do opracowywania arkusza
- ✘ Formalne – zarządzenie w sprawie zasad zatwierdzania arkuszy organizacyjnych
- ✘ Formalne – zarządzenie (uchwała zarządu) w sprawie wprowadzenia standardów organizacyjnych w szkołach i placówkach

Zasady finansowo-organizacyjne

Podstawą prawną dla formalnego wprowadzenia zasad opracowywania arkuszy czy standardów organizacyjnych nie może być żaden z przepisów ustawy Prawo oświatowe ani ustawy o finansowaniu zadań oświatowych. W zakresie trybu finansowania szkół i placówek samorządowych u.f.z.o. odsyła do odrębnych przepisów.

Podstawę stanowi ustawa o finansach publicznych oraz zasady przygotowywania budżetu, w tym opracowywania planów finansowych jednostek budżetowych, gdyż opracowanie arkusza organizacyjnego jest I etapem opracowywania planu finansowego jednostki na następny rok.

USTAWA z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59, 949 i 2203)

Art. 11 ust. 7. *Organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego, w terminie do dnia 31 października, przedstawia organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego informację o stanie realizacji zadań oświatowych tej jednostki za poprzedni rok szkolny, w tym o wynikach:*

*1) egzaminu ósmoklasisty, egzaminu maturalnego i egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie, z uwzględnieniem działań podejmowanych przez szkoły nakierowanych na kształcenie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,; **w szkołach tych typów, których prowadzenie należy do zadań własnych jednostki samorządu terytorialnego***

2) nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez kuratora oświaty lub właściwego ministra w szkołach i placówkach tych typów i rodzajów, których prowadzenie należy do zadań własnych jednostki samorządu terytorialnego.

Nadzór organu dotującego

Art. 168. ust. 11. Zaświadczenie o wpisie do ewidencji, o którym mowa w ust. 9 i 10, zawiera:

- 1) nazwę organu, który dokonał wpisu do ewidencji szkoły lub placówki;
- 2) datę i numer wpisu do ewidencji;
- 3) nazwę oraz odpowiednio typ i rodzaj szkoły lub placówki;
- 4) osobę prawną lub fizyczną prowadzącą szkołę lub placówkę;
- 5) adres szkoły lub placówki;
- 6) w przypadku szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe – nazwy zawodów, w jakich szkoła kształci;
- 7) w przypadku niepublicznego przedszkola, niepublicznej szkoły podstawowej, w której zorganizowano oddział przedszkolny, lub niepublicznej innej formy wychowania przedszkolnego – informację o otrzymywaniu dotacji, o której mowa odpowiednio w art. 17 ust. 1, art. 19 ust. 1 lub art. 21 ust. 1 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych.

ust. 12. Organ, o którym mowa w ust. 1 i 2, wydaje decyzję o odmowie wpisu do ewidencji, jeżeli:

- 1) zgłoszenie nie zawiera danych wymienionych w ust. 4 albo podane w nim dane są błędne i mimo wezwania nie zostało uzupełnione albo poprawione w wyznaczonym terminie;
- 2) **statut szkoły lub placówki jest sprzeczny z obowiązującym prawem i mimo wezwania nie został zmieniony.**

Nadzór samorządowy

Art. 172. ust. 1. *Szkoła lub placówka działa na podstawie statutu nadanego przez osobę prowadzącą.*

ust. 2. *Statut szkoły lub placówki powinien określać:*

- 1) *nazwę, typ szkoły lub cel placówki oraz ich siedzibę i zadania;*
 - 2) *osobę prowadzącą szkołę lub placówkę;*
 - 3) *organy szkoły lub placówki oraz zakres ich zadań;*
 - 4) *organizację szkoły lub placówki;*
 - 5) *prawa i obowiązki pracowników oraz uczniów szkoły lub placówki, w tym przypadki, w których uczeń może zostać skreślony z listy uczniów szkoły lub placówki;*
 - 6) *sposób uzyskiwania środków finansowych na działalność szkoły lub placówki;*
 - 7) *zasady przyjmowania uczniów do szkoły lub placówki – z tym że statut uwzględnia warunki, o których mowa w:*
 - a) *art. 134 ust. 1, art. 135 ust. 1-3, art. 136 ust. 1 i art. 150 ust. 2 pkt 4 lit. j oraz ust. 6 – w przypadku szkoły ponadpodstawowej, w tym dwujęzycznej, sportowej i mistrzostwa sportowego,*
 - b) *art. 141 ust. 1, 6 i 7 – w przypadku szkół dla dorosłych;*
- [...]*

Nadzór samorządowy

Art. 169. ust. 1. *Wpis do ewidencji podlega wykreśleniu w przypadkach:*

- 1) niepodjęcia działalności przez szkołę lub placówkę w terminie wskazanym w zgłoszeniu do ewidencji;*
- 2) prawomocnego orzeczenia sądu zakazującego osobie fizycznej, prowadzącej szkołę lub placówkę, prowadzenia działalności oświatowej;*
- 3) stwierdzenia, w trybie nadzoru pedagogicznego, że działalność szkoły lub placówki lub organu prowadzącego tę szkołę lub placówkę jest niezgodna z przepisami niniejszej ustawy, ustawy o systemie oświaty, wydanych na ich podstawie rozporządzeń lub statutem, a w szkole podstawowej oraz szkole artystycznej realizującej kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej - również w przypadku gdy nie jest wypełnione zobowiązanie, o którym mowa w art. 168 ust. 4 pkt 6, jeżeli szkoła lub placówka lub osoba prowadząca szkołę lub placówkę w wyznaczonym terminie nie zastosowała się do polecenia organu sprawującego nadzór pedagogiczny, o którym mowa w art. 180 ust. 2;*
- 4) dokonania wpisu z naruszeniem prawa;*
- 5) **zaprzestania działalności przez szkołę lub placówkę przez okres dłuższy niż 3 miesiące.***

ust. 2. Wykreślenie z ewidencji następuje w drodze decyzji, w terminie określonym w decyzji i jest równoznaczne z likwidacją szkoły lub placówki.

Nadzór organu dotującego

USTAWA z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych

(Dz. U. poz. 2203)

Art. 38. ust. 1. *Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, w drodze uchwały, ustala tryb udzielania i rozliczania dotacji, o których mowa w art. 15-21, art. 25, art. 26, art. 28-30 i art. 32, oraz tryb przeprowadzania **kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania**, w tym zakres danych, które powinny być zawarte we wniosku o udzielenie dotacji i w rozliczeniu jej wykorzystania, termin przekazania informacji o liczbie dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju, uczniów, wychowanków lub uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, o których mowa w art. 34 ust. 2, oraz termin i sposób rozliczenia wykorzystania dotacji.*

Nadzór organu dotującego

Art. 36. ust. 1. Organ dotujący, o którym mowa w art. 15-21, art. 25, art. 26, art. 28-30 i art. 32, **może kontrolować** prawidłowość pobrania i wykorzystania dotacji udzielonych zgodnie z art. 15-21, art. 25, art. 26, art. 28-30 i art. 32.

ust. 2. Osoby upoważnione do przeprowadzenia kontroli mają **prawo wstępu** do przedszkoli, innych form wychowania przedszkolnego, szkół i placówek oraz **wglądu do prowadzonej przez nie dokumentacji organizacyjnej, finansowej i dokumentacji przebiegu nauczania** **w związku z przekazaną dotacją**, a w przypadku szkół, o których mowa w art. 26 ust. 2 - także do wglądu do list obecności, o których mowa w art. 26 ust. 3, oraz ich weryfikacji.

ust. 3. Przedszkole, inna forma wychowania przedszkolnego, szkoła i placówka udostępnia dokumentację, o której mowa w ust. 2, oraz listy obecności, o których mowa w art. 26 ust. 3, **w terminie 14 dni** od dnia zwrócenia się przez osobę upoważnioną do przeprowadzenia kontroli o udostępnienie tej dokumentacji.

Nadzór organu dotującego

Art. 35. ust. 1. *Dotacje, [...], są przeznaczone na dofinansowanie realizacji zadań placówek wychowania przedszkolnego, szkół lub placówek w zakresie kształcenia, wychowania i opieki, w tym kształcenia specjalnego i profilaktyki społecznej.*

*Dotacje mogą być wykorzystane **wyłącznie na:***

*1) pokrycie wydatków bieżących placówki wychowania przedszkolnego, szkoły i placówki, obejmujących **każdy wydatek** poniesiony na cele działalności placówki wychowania przedszkolnego, szkoły lub placówki, w tym na:*

*a) **wynagrodzenie osoby fizycznej** zatrudnionej, **w tym na podstawie umowy cywilnoprawnej**, w przedszkolu, innej formie wychowania przedszkolnego, szkole lub placówce oraz osoby fizycznej prowadzącej [...], jeżeli odpowiednio pełni funkcję dyrektora przedszkola, szkoły lub placówki albo prowadzi zajęcia w innej formie wychowania przedszkolnego – w wysokości nieprzekraczającej miesięcznie:*

- 250% średniego wynagrodzenia nauczyciela dyplomowanego, [...] – w przypadku **publicznych** [...], szkół i placówek oraz niepublicznych przedszkoli [...]* (za „złotówkę” – przyp. mój),
- 150% średniego wynagrodzenia nauczyciela dyplomowanego, [...] - w przypadku **niepublicznych** przedszkoli, [...], niewymienionych w tiret pierwszym, oraz niepublicznych szkół i placówek,*

*b) **sfinansowanie wydatków związanych z realizacją zadań organu prowadzącego, o których mowa w art. 10 ust. 1 ustawy - Prawo oświatowe;***

Nadzór organu dotującego

Art. 69. ust. 1. *Na sfinansowanie kosztu zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych w zakresie, o którym mowa w art. 55 ust. 1, przeznaczonych do obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, określonych w ramowych planach nauczania ustalonych dla publicznych szkół podstawowych, niepubliczne szkoły podstawowe otrzymują, na wniosek, **dotację celową z budżetu jednostki samorządu terytorialnego** będącej dla tych szkół organem rejestrującym.*

ust. 4. *Niepubliczne szkoły podstawowe i szkoły artystyczne realizujące kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej, które otrzymały dotację celową, o której mowa w ust. 1 i 3, zapewniają uczniom bezpłatny dostęp do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych, zakupionych z tej dotacji.*

Finansowanie zadań oświatowych

Subwencja oświatowa

USTAWA 13 listopada 2003 r. o dochodach samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1530)

Art. 28. ust. 1. Kwotę przeznaczoną na część oświatową subwencji ogólnej dla wszystkich jednostek samorządu terytorialnego ustala się w wysokości łącznej kwoty części oświatowej subwencji ogólnej, nie mniejszej niż przyjęta w ustawie budżetowej w roku bazowym, skorygowanej o kwotę innych wydatków z tytułu zmiany realizowanych zadań oświatowych.

ust. 5. Po odliczeniu rezerwy, o której mowa w ust. 2, minister właściwy do spraw oświaty i wychowania dzieli część oświatową subwencji ogólnej między poszczególne jednostki samorządu terytorialnego, biorąc pod uwagę zakres realizowanych przez te jednostki zadań oświatowych, **z wyłączeniem** zadań związanych z:

- 1) dowozem uczniów;
- 2) zapewnieniem kształcenia, wychowania i opieki uczniom, którzy **kończą 5 lat lub mniej** w roku bazowym, w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego, niezwiązanych z wychowaniem i kształceniem specjalnym albo zajęciami rewalidacyjno-wychowawczymi.

Algorytm podziału

Art. 28. ust. 6. *Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw finansów publicznych oraz reprezentacji jednostek samorządu terytorialnego, określa, w drodze rozporządzenia, sposób podziału części oświatowej subwencji ogólnej między poszczególne jednostki samorządu terytorialnego, z uwzględnieniem w szczególności:*

- 1) typów i rodzajów szkół i placówek prowadzonych przez te jednostki;*
- 2) stopni awansu zawodowego nauczycieli;*
- 3) liczby uczniów w szkołach i placówkach;*
- 4) liczby dzieci, które ukończyły 6 lat lub więcej w roku bazowym, [...]*
- 5) zróżnicowania kwot ustalanych na dzieci [...] realizujące obowiązek szkolny i obowiązek nauki z uwzględnieniem wyższej kwoty [...] zlokalizowanych na terenach wiejskich i w miastach do 5000 mieszkańców;*
- 7) liczby uczniów, którzy zdali odpowiednio egzamin maturalny lub egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie w liceach ogólnokształcących dla dorosłych, szkołach policealnych oraz w szkołach lub placówkach prowadzących kwalifikacyjne kursy zawodowe.*

ROZPORZĄDZENIE MEN z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2018

(Dz. U. poz. 2395)

$$SO = SOA + SOB + SOC$$

gdzie znaczenie poszczególnych symboli jest następujące:

- 1) SO – część oświatowa, po odliczeniu rezerwy, o której mowa w art. 28 ust. 2 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego;
- 2) SOA – kwota bazowa części oświatowej według finansowego standardu A podziału części oświatowej na realizację zadań szkolnych;
- 3) SOB – kwota uzupełniająca części oświatowej według wag P zwiększających finansowy standard A na realizację zadań szkolnych;
- 4) SOC – kwota części oświatowej na realizację zadań pozaszkolnych.

Finansowanie zadań oświatowych

**USTAWA z dnia 27 października 2017 r.
o finansowaniu zadań oświatowych
(Dz. U. poz. 2203)**

Finansowanie kształcenia specjalnego

Art. 8. ust. 1. *W roku budżetowym na realizację zadań związanych z organizacją kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 127 ust. 1 ustawy – Prawo oświatowe, oraz na organizację zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, o których mowa w art. 36 ust. 17 ustawy – Prawo oświatowe, jednostka samorządu terytorialnego przeznacza środki w wysokości **nie mniejszej** niż kwota przewidziana w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego na uczniów, wychowanków i uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych w przedszkolach, szkołach i placówkach, prowadzonych przez tę jednostkę samorządu terytorialnego, w zakresie tych zadań.*

ust. 2. *Środki, o których mowa w ust. 1, stanowią sumę:*

1. koszt prowadzenia samorządowych placówek wychowania przedszkolnego, szkół i placówek specjalnych
2. koszt zaleceń zawartych w orzeczeniach, IPZ, IPET oraz zapewnienie warunków ich realizacji w samorządowych placówkach wychowania przedszkolnego, szkołach i placówkach niewymienionych w p. 1
3. koszt realizacji zadań innych niż w p. 2 w samorządowych szkołach z oddziałami specjalnymi i integracyjnymi w wysokości wyrażonej wzorem:

Finansowanie kształcenia specjalnego

Art. 8. ust. 2. pkt. 3

$$\dot{S}_{inne} = \dot{S} \times \frac{S_{SI} - S_{SIN}}{S}$$

w którym poszczególne symbole oznaczają:

\dot{S}_{inne} – środki przeznaczane w roku budżetowym na realizację zadań innych niż określone w pkt 2, w tych szkołach,

\dot{S} – środki przeznaczane w roku budżetowym w tych szkołach.

S_{SI} – kwotę przewidzianą w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego na uczniów oddziałów specjalnych i oddziałów integracyjnych w tych szkołach,

S_{SIN} – kwotę przewidzianą w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego na uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego oddziałów specjalnych i oddziałów integracyjnych w tych szkołach, w zakresie wynikającym z posiadania przez tych uczniów orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego,

S – kwotę przewidzianą w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego na uczniów i uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych w tych szkołach.

Finansowanie kształcenia specjalnego

Art. 8. ust. 3. Kwota przewidziana w części oświatowej subwencji ogólnej, o której mowa w ust. 1, stanowi sumę:

1) kwoty przewidzianej w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego **na uczniów przedszkoli specjalnych, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych specjalnych, oddziałów specjalnych i oddziałów integracyjnych w szkołach**, wychowanków placówek, [...], i uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych w placówkach, [...],

prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego, i

2) kwoty przewidzianej w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego na:

a) **uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego oddziałów niewymienionych w pkt 1 w szkołach**,

b) **uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych** w placówkach wychowania przedszkolnego, szkołach i poradniach psychologiczno-pedagogicznych, w tym poradniach specjalistycznych,

c) **uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego przedszkoli niebędących przedszkolami specjalnymi, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych niebędących szkołami specjalnymi i innych form wychowania przedszkolnego**

– **prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego, w zakresie wynikającym** z posiadania przez tych uczniów oraz uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych odpowiednio **orzeczeń** o potrzebie kształcenia specjalnego lub orzeczeń o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych.

Art. 35. ust. 4. Dotacja, o której mowa w art. 15-21, art. 25, art. 26, art. 28-30 i art. 32, przekazana na uczniów i wychowanków, posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych oraz na uczniów oddziałów integracyjnych w szkołach może być wykorzystana **wyłącznie** na pokrycie wydatków związanych z realizacją zadań związanych z organizacją kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 127 ust. 1 ustawy – Prawo oświatowe, oraz na organizację zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, o których mowa w art. 36 ust. 17 ustawy – Prawo oświatowe.

ust. 5. Przez wydatki, o których mowa w ust. 4, należy rozumieć w przypadku:

1) przedszkoli specjalnych, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych specjalnych, szkół specjalnych oraz placówek, o których mowa w art. 2 pkt 7 ustawy – Prawo oświatowe – wydatki, o których mowa w ust. 1;

Art. 35. ust. 5.

2) przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz szkół, niewymienionych w pkt 1, innych form wychowania przedszkolnego oraz poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym poradni specjalistycznych – **wydatki na realizację zadań wynikających z zaleceń zawartych w orzeczeniach** o potrzebie kształcenia specjalnego, orzeczeniach o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, indywidualnych programach zajęć, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego, oraz indywidualnych programach edukacyjno-terapeutycznych, o których mowa w art. 127 ust. 3 ustawy – Prawo oświatowe, **oraz zapewnienie warunków ich realizacji**;

3) przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych, niewymienionych w pkt 1, oraz innych form wychowania przedszkolnego - oprócz wydatków, o których mowa w pkt 2, **także wydatki na realizację zadań innych niż określone w pkt 2**, w wysokości niezbędnej dla realizacji zadań tych placówek wychowania przedszkolnego w zakresie kształcenia, wychowania i opieki, w tym profilaktyki społecznej, **w odniesieniu do uczniów posiadających orzeczenie** o potrzebie kształcenia specjalnego lub uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych;

Art. 35. ust. 5.

4) szkół niewymienionych w pkt 1 – oprócz wydatków, o których mowa w pkt 2, także wydatki na realizację zadań innych niż określone w pkt 2, w wysokości wyrażonej wzorem:

$$W_{inne} = W \times \frac{(S_{SI} - S_{SIN}) + (S_{ON} - S_{ONN})}{S}$$

w którym poszczególne symbole oznaczają:

W_{inne} – wydatki poniesione w danym roku budżetowym na realizację zadań innych niż określone w pkt 2 w tej szkole,

W – wydatki, o których mowa w ust. 1, poniesione w danym roku budżetowym w tej szkole,

S_{SI} – kwotę przewidzianą w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego na uczniów oddziałów specjalnych i oddziałów integracyjnych w tej szkole,

S_{SIN} – kwotę przewidzianą w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego na uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego oddziałów specjalnych i oddziałów integracyjnych tej szkoły, w zakresie wynikającym z posiadania przez tych uczniów orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego,

Art. 35. ust. 5. [cd.]

$$W_{inne} = W \times \frac{(S_{SI} - S_{SIN}) + (S_{ON} - S_{ONN})}{S}$$

S_{ON} – kwotę przewidzianą w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego na uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego oddziałów niebędących oddziałami specjalnymi albo oddziałami integracyjnymi i uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych w tej szkole,

S_{ONN} – kwotę przewidzianą w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego na uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego oddziałów niebędących oddziałami specjalnymi albo oddziałami integracyjnymi i uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych w tej szkole, w zakresie wynikającym z posiadania przez tych uczniów oraz uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego lub orzeczeń o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych,

S – kwotę części oświatowej subwencji ogólnej przewidzianą dla jednostki samorządu terytorialnego na uczniów i uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych w tej szkole.

Wysokość dotacji na ucznia

Ustawowa wysokość dotacji na ucznia		Podstawa prawna
Przedszkole z wyjątkiem przedszkola specjalnego		
Publ.	równa podstawowej kwocie dotacji dla przedszkoli, z tym że na ucznia niepełnosprawnego w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana <u>na takiego</u> ucznia niepełnosprawnego przedszkola w części oświatowej subwencji ogólnej dla gminy	art. 16 ust. 1 i 2 u.f.z.o.
Npubl. realiz. zadania gminy	równa podstawowej kwocie dotacji dla przedszkoli, z tym że na ucznia niepełnosprawnego w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana <u>na takiego</u> ucznia niepełnosprawnego przedszkola w części oświatowej subwencji ogólnej dla gminy	art. 17 ust. 1 i 2 u.f.z.o.
Npubl.	równa 75% podstawowej kwoty dotacji dla przedszkoli, z tym że na ucznia niepełnosprawnego w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana <u>na takiego</u> ucznia niepełnosprawnego przedszkola w części oświatowej subwencji ogólnej dla gminy	art. 17 ust. 3 i 4 u.f.z.o.

Wysokość dotacji na ucznia

Szkoły, w których jest realizowany obowiązek szkolny lub obowiązek nauki nie będące szkołami specjalnymi		
Publ.	równa iloczynowi kwoty przewidzianej <u>na takiego</u> ucznia w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego oraz wskaźnika zwiększającego, o którym mowa w art. 14 ust. 1	art. 25 ust. 1 u.f.z.o.
Npubl.	równa kwocie przewidzianej <u>na takiego</u> ucznia w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego	art. 26 ust. 1 u.f.z.o.
Szkoły specjalne, w których jest realizowany obowiązek szkolny lub nauki		
Publ.	równa iloczynowi kwoty przewidzianej <u>na takiego</u> ucznia w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego oraz wskaźnika zwiększającego, o którym mowa w art. 14 ust. 2 (dla specjalnych)	art. 25 ust. 2 u.f.z.o.

Dotacja na podstawie subwencji

Szkoła podstawowa					
		Do I aktualizacji		Po I aktualizacji	
Standard A		5292,7779		5409,1141	
Współczynnik Di		1,0736902592		1,0696760403	
Wskaźnik zwiększaj.		1,032		1,028	
Rodzaj wagi	Waga	Kwota	Zwiększenie	Kwota	Zwiększenie
N	1	5 682,80 zł		5 786,00 zł	
P1	0,4	2 273,12 zł		2 314,40 zł	
P3	0,2	1 136,56 zł		1 157,20 zł	
Zwykli uczniowie - kl starsz		9 092,49 zł	9 383,45 zł	9 257,60 zł	9 902,63 zł
N	1	5 682,80 zł		5 786,00 zł	
P1	0,4	2 273,12 zł		2 314,40 zł	
P3	0,2	1 136,56 zł		1 157,20 zł	
P40	0,065	369,38 zł		376,09 zł	
Zwykli uczniowie - kl I-III		9 461,87 zł	9 764,65 zł	9 633,69 zł	10 304,93 zł
N	1	5 682,80 zł		5 786,00 zł	
P1	0,4	2 273,12 zł		2 314,40 zł	
P3	0,2	1 136,56 zł		1 157,20 zł	
P5	2,9	16 480,13 zł		16 779,40 zł	
Uczeń niepełnosprawny		25 572,62 zł	26 390,94 zł	26 037,00 zł	27 851,16 zł

Przykład obliczania PKD

Rozdział	Plan	PP	OP
75085	571391,00	83972,90	15950,16
80103/04		1638129,00	246747,00
80146	5000,00	965,77	75,16
80148	24367,00	20421,87	4293,23
80149	192090,00	192090,00	0,00
80195	77466,00	3748,35	369,23
Razem wydatki		1939327,89	267434,78
sub. na nptsp. przedsz.		66678,23	0,00
dochody za WP i żywienie		101351,00	34208,00
wczesne wsp		6364,74	0,00
Podsuma (potrącenia)		174393,97	34208,00
Wydatki do dotacji		1764933,92	233226,78
Statyst. Liczba uczniów		175,33	37,67
statyst. L. uczniów nptsp.		3,00	0,00
Liczba uczniów do dotacji		172,33	37,67
Podstawowa kwota dotacji		10241,40	6191,86

Art. 43. ust. 1. **Kwota dotacji**, o której mowa w art. 15-21, art. 25 ust. 1-4 i 8, art. 26 ust. 1, 2 i 8, art. 28-30, art. 40 i art. 41, **ulega aktualizacji**:

- 1) w wyniku aktualizacji podstawowej kwoty dotacji, o której mowa w art. 12 i art. 13, dokonanej na podstawie art. 44 ust. 1;
- 2) w wyniku zmiany kwoty przewidzianej w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego, dokonanej na podstawie art. 45;
- 3) w wyniku zmiany wskaźnika zwiększającego, o którym mowa w art. 14 ust. 1 i 2, dokonanej na podstawie art. 14 ust. 8;
- 4) w szczególnie uzasadnionych przypadkach.

[...]

ust. 3. **Zaktualizowana kwota dotacji**, o której mowa w art. 15-21, art. 25 ust. 1-4 i 8, art. 26 ust. 1, 2 i 8, art. 28-30, art. 40 i art. 41, **obowiązuje od**:

- 1) pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu pierwszej aktualizacji – w przypadku aktualizacji, o której mowa w ust. 2 pkt 1;
- 2) pierwszego dnia listopada roku budżetowego – w przypadku aktualizacji, o której mowa w ust. 2 pkt 2;
- 3) **pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu aktualizacji** – w przypadku aktualizacji, o której mowa w ust. 2 pkt 3.

Art. 43. ust. 4. Jeżeli wysokość dotacji, o której mowa w art. 15-21, art. 25 ust. 1-4 i 8, art. 26 ust. 1, 2 i 8, art. 28-30, art. 40 i art. 41, uległa zmianie, suma kolejnych przekazywanych części dotacji odpowiednio na dziecko objęte wczesnym wspomaganie rozwoju, ucznia, wychowanka lub uczestnika zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, począwszy od pierwszego dnia obowiązywania zaktualizowanej kwoty dotacji, stanowi różnicę pomiędzy wysokością dotacji, o której mowa odpowiednio w art. 15-21, art. 25 ust. 1-4 i 8, art. 26 ust. 1, 2 i 8, art. 28-30, art. 40 i art. 41, według stanu na pierwszy dzień obowiązywania zaktualizowanej kwoty dotacji, a sumą części dotacji przekazanych odpowiednio na dziecko objęte wczesnym wspomaganie rozwoju, ucznia, wychowanka lub uczestnika zajęć rewalidacyjno-wychowawczych od początku roku budżetowego do dnia poprzedzającego pierwszy dzień obowiązywania zaktualizowanej kwoty dotacji.

Art. 43. ust. 5. W przypadku wyrównywania kwoty dotacji, o której mowa w art. 15-21, art. 25 ust. 1-4 i 8, art. 26 ust. 1, 2 i 8, art. 28-30, art. 40 i art. 41, zgodnie z ust. 4, **średnia arytmetyczna kolejnych przekazywanych części dotacji** odpowiednio na dziecko objęte wczesnym wspomaganie rozwoju, ucznia, wychowanka lub uczestnika zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, począwszy od pierwszego dnia obowiązywania zaktualizowanej kwoty dotacji, **może zwiększyć się maksymalnie o 50%** albo **zmniejszyć się maksymalnie o 25% średniej arytmetycznej części dotacji przekazanych** odpowiednio na dziecko objęte wczesnym wspomaganie rozwoju, ucznia, wychowanka lub uczestnika zajęć rewalidacyjno-wychowawczych **od początku roku budżetowego** do dnia poprzedzającego pierwszy dzień obowiązywania zaktualizowanej kwoty dotacji.

Wypłacanie dotacji na przykładzie niepublicznego przedszkola

Zwykli uczniowie

	Podstawowa kwota dotacji	75% Dotacja	transza miesięczna	Liczba uczniów	Dotacja do wypłaty dla NP
Styczeń	6 335,82 zł	4 751,87 zł	395,99 zł	12	4 751,88 zł
Luty			395,99 zł	12	4 751,88 zł
marzec			395,99 zł	12	4 751,88 zł
Kwiecień	5 866,50 zł	4 399,88 zł	395,99 zł	12	4 751,88 zł
Wypłacono za I-IV			1 583,96 zł		19 007,52 zł
Maj			351,99 zł	14	4 927,86 zł
Czerwiec			351,99 zł	12	4 223,88 zł
Lipiec			351,99 zł	12	4 223,88 zł
Sierpień			351,99 zł	12	4 223,88 zł
Wrzesień			351,99 zł	14	4 927,86 zł
Październik	6 387,15 zł	4 790,36 zł	351,99 zł	14	4 927,86 zł
Wypłacono za I-X			3 695,90 zł		46 462,74 zł
Listopad			547,23 zł	14	7 661,22 zł
Grudzień			547,23 zł	18	9 850,14 zł
Dotacja wypłacona w roku			4 790,36 zł	158	63 974,10 zł

USTAWA z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych

(Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 oraz z 2018 r. poz. 62)

Art. 247. ust. 1. *Budżet jednostki samorządu terytorialnego wykonuje jej zarząd.*

ust. 2. *Zarząd jednostki samorządu terytorialnego **sprawuje ogólny nadzór** nad realizacją, określonych uchwałą budżetową, dochodów i wydatków, przychodów i rozchodów budżetu jednostki samorządu terytorialnego.*

ust. 3. *Zarząd jednostki samorządu terytorialnego określi szczegółowe zasady, sposób i tryb przyznawania i korzystania ze **służbowych kart płatniczych** przy dokonywaniu wydatków z budżetu jednostki samorządu terytorialnego oraz innych samorządowych jednostek organizacyjnych i osób prawnych, a także zasady rozliczania płatności dokonywanych przy ich wykorzystaniu, z uwzględnieniem konieczności zapewnienia prawidłowości i gospodarności dokonywania wydatków.*

Art. 68. ust. 1. Kontrolę zarządczą w jednostkach sektora finansów publicznych stanowi ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób **zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy**.

ust. 2. Celem kontroli zarządczej jest zapewnienie w szczególności:

- 1) **zgodności działalności z przepisami** prawa oraz procedurami wewnętrznymi;
- 2) **skuteczności i efektywności** działania;
- 3) **wiarygodności** sprawozdań;
- 4) **ochrony** zasobów;
- 5) **przestrzegania i promowania zasad etycznego** postępowania;
- 6) **efektywności i skuteczności** przepływu informacji;
- 7) **zarządzania ryzykiem**.

Art. 69. ust. 1. Zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej należy do obowiązków:

- 1) ministra w kierowanych przez niego działach administracji rządowej, zwanego dalej "ministrem kierującym działem", z zastrzeżeniem ust. 2;
- 2) wójta, burmistrza, prezydenta miasta, **przewodniczącego zarządu jednostki samorządu terytorialnego**;
- 3) **kierownika jednostki**.

Nadzór finansowo-administracyjny

USTAWA z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn zm.)

Art. 53. ust. 1. *Kierownik jednostki sektora finansów publicznych, zwany dalej "kierownikiem jednostki", jest odpowiedzialny za całość gospodarki finansowej tej jednostki, z zastrzeżeniem ust. 5.*

ust. 2. Kierownik jednostki może powierzyć określone obowiązki w zakresie gospodarki finansowej pracownikom jednostki. Przyjęcie obowiązków przez te osoby powinno być potwierdzone dokumentem w formie odrębnego imiennego upoważnienia albo wskazania w regulaminie organizacyjnym tej jednostki.

Nadzór finansowo-administracyjny

Art. 53. ust. 5. **Kierownik jednostki obsługującej**, o której mowa w art. 10b ust. 1 ustawy [...] o samorządzie gminnym, art. 6b ust. 1 ustawy [...] o samorządzie powiatowym albo art. 8d ust. 1 ustawy [...] o samorządzie województwa, **jest odpowiedzialny za gospodarkę finansową oraz rachunkowość i sprawozdawczość jednostki obsługiwanej**, o której mowa w art. 10a pkt 1 i 2 ustawy [...] o samorządzie gminnym, [...] **w zakresie obowiązków powierzonych uchwałą**, o której mowa w art. 10b ust. 2 ustawy [...] o samorządzie gminnym, [...] albo porozumieniem, o którym mowa w art. 10b ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, [...]. **Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio.**

Wpływ organu prowadzącego na politykę kadrową dyrektora

Art. 6a. ust. 1d. *Ocena pracy nauczyciela kontraktowego, nauczyciela mianowanego i nauczyciela dyplomowanego może być także dokonana w każdym czasie, nie wcześniej jednak niż po upływie roku od dokonania oceny poprzedniej, z inicjatywy dyrektora szkoły lub na wniosek: [...]*

3) organu prowadzącego szkołę; [...]

ust. 6. *Oceny pracy dyrektora szkoły, nauczyciela, któremu czasowo powierzono pełnienie obowiązków dyrektora szkoły, oraz nauczyciela pełniącego w zastępstwie obowiązki dyrektora szkoły przez okres co najmniej 6 miesięcy dokonuje organ sprawujący nadzór pedagogiczny w porozumieniu z organem prowadzącym szkołę, [...]*

ust. 18. *Jeżeli organ sprawujący nadzór pedagogiczny, a w przypadku placówek doskonalenia nauczycieli - kurator oświaty, nie uzyska porozumienia z organem prowadzącym szkołę albo placówkę doskonalenia nauczycieli w sprawie regulaminu, o którym mowa w ust. 16 i 17, regulamin ten ustala odpowiednio organ sprawujący nadzór pedagogiczny albo kurator oświaty.*

Obowiązki wobec nauczycieli – KN

Art. 9a ust. 4. Nauczycielom spełniającym warunki, o których mowa w ust. 1, oraz nauczycielom zatrudnionym w trybie art. 9a ust. 3 lub 4, w drodze decyzji administracyjnej, **stopień awansu zawodowego nadaje:**

[...]

2) nauczycielowi kontraktowemu stopień nauczyciela mianowanego – **organ prowadzący szkołę;**

Art. 29. ust. 1. Organ prowadzący szkołę **obowiązany jest zapewnić szkole podstawowe warunki** do realizacji przez nauczyciela zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.

ust. 2. Nauczycielowi przysługuje wyposażenie jego stanowiska pracy, umożliwiające realizację dydaktyczno-wychowawczego programu nauczania.

ust. 3. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, a w odniesieniu do szkół artystycznych – minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, **określi, w drodze rozporządzenia, podstawowe warunki niezbędne do realizacji przez szkoły i nauczycieli zadań i programów,** o których mowa w ust. 1 i 2, uwzględniając konieczność realizacji przez szkoły zadań statutowych oraz realizacji przez nauczycieli zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.

Organ prowadzący (rada jednostki) określa:

Zasady rozliczania tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli, dla których ustalony plan zajęć jest różny w poszczególnych okresach roku szkolnego (art. 42 ust. 7 pkt 1 KN):

czyli tzw. uśrednianie – **znowu** będzie miało miejsce tylko w szkołach ponadgimnazjalnych (ponadpodstawowych) – na razie może być (o ile jest stosowna uchwała) także stosowane w klasach gimnazjalnych oraz klasie VI sp.

Liczbę godzin przewidzianych do zrealizowania (zrealizowanych) w roku szkolnym w stosunku do liczby tygodni zajęć danego roku szkolnego oraz sposób zaokrąglania

Uśrednianie – propozycja

1. W celu ustalenia tygodniowej liczby godzin nauczyciela, dla którego ustalony plan zajęć jest różny w pewnych okresach roku szkolnego należy wszystkie planowane godziny nauczyciela podzielić przez liczbę tygodni zajęć w danym roku szkolnym lub okresie na jaki zatrudniony został nauczyciel w przypadku nawiązania stosunku pracy w sytuacjach określonych w art. 10. ust. 7. KN. Otrzymany wynik zaokrągla się do drugiego miejsca po przecinku.

2. Nauczyciel ma przydzielone średnio tygodniowo tyle godzin ponadwymiarowych o ile jest większa tak otrzymana liczba od obowiązkowego tygodniowego wymiaru godzin nauczyciela ustalonego na podstawie art. 42. ust 3 lub 7 KN, o ile w każdym tygodniu roku szkolnego realizowana liczba godzin jest nie mniejsza od tego wymiaru.

3. Nauczyciel pełnozatrudniony, który w niektórych tygodniach roku szkolnego realizuje mniej godzin niż jego tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin ma obowiązek w pozostałych tygodniach realizować odpowiednio więcej godzin, które nie są godzinami ponadwymiarowymi. Tygodniową liczbę tych godzin ustala się poprzez podzielenie sumy niewypracowanych godzin w tygodniach, w których nauczyciel nie realizuje całego obowiązkowego wymiaru przez liczbę tygodni zajęć, w których realizuje zwiększoną liczbę godzin. Otrzymany wynik zaokrągla się do liczby całkowitej w górę.

Uśrednianie – propozycja

4. Tygodniowy wymiar godzin ustalony w trybie ust. 3 dla nauczyciela, o którym mowa w ust. 3 w tygodniach, w których jest realizowany, jest w tych tygodniach obowiązkowym tygodniowym wymiarem zajęć tego nauczyciela, który należy zastosować do wyznaczenia liczby godzin ponadwymiarowych zrealizowanych przez nauczyciela w tym okresie.
5. W ostatnim tygodniu zajęć należy obliczyć różnicę pomiędzy liczbą wszystkich godzin ponadwymiarowych zrealizowanych przez nauczyciela z ust. 3 w roku szkolnym, wyliczoną zgodnie z ust 6, a liczbą godzin ponadwymiarowych, za które zostało już wypłacone wynagrodzenie i doliczyć ją do godzin ponadwymiarowych ostatniego tygodnia zajęć.
6. Liczba wszystkich godzin ponadwymiarowych zrealizowanych przez nauczyciela stanowi różnicę pomiędzy liczbą wszystkich godzin, jakie miał nauczyciel w roku szkolnym i liczbą zrealizowanych w ramach obowiązkowego tygodniowego wymiaru zajęć godzin, których liczba jest równa iloczynowi tygodni zajęć w roku szkolnym oraz jego obowiązkowego wymiaru wynikającego z art. 42. ust. 3 lub ust. 7 KN.
7. W dniach, w których nauczyciel był nieobecny z powodu choroby lub innych przyczyn a otrzymał za ten czas wynagrodzenie lub zasiłek z ubezpieczenia społecznego, do obliczeń o jakich mowa w ust 5 i 6 przyjmuje się, że nauczyciel zrealizował średnią dzienną liczbę godzin obowiązkowych dla stanowiska zajmowanego przez nauczyciela.

Organ prowadzący (rada jednostki) określa:

Zasady udzielania i rozmiar **obniżek**, [...], oraz przyznaje zwolnienia od obowiązku realizacji zajęć

(art. 42 ust. 7 pkt 2 KN):

obniżek, a nie pensum, tj. uchwała powinna określać kiedy i o ile należy nauczycielowi obniżyć liczbę godzin jakie jest obowiązany realizować w tygodniu

mogą być określone szczególne wypadki, gdy należy stosować inne lub zmodyfikowane kryterium

powinny być określone sytuacje kiedy może nauczyciel być zwolniony całkiem z realizacji godzin dydaktycznych i kto (jaki organ) decyduje w takiej sytuacji

Organ prowadzący (rada jednostki) określa:

Tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin dla
(art. 42 ust. 7 pkt 3 KN):

- a) ❖ nauczycieli szkół niewymienionych w ust. 3,
❖ nauczycieli szkół, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1a,
❖ nauczycieli prowadzących kształcenie w formie zaocznej,
❖ nauczycieli kolegiów pracowników służb społecznych,
❖ nauczycieli kształcenia na odległość,
❖ bibliotekarzy bibliotek pedagogicznych

oraz zasady zaliczania do wymiaru godzin poszczególnych zajęć w formie zaocznej i w kształceniu na odległość,

- b) ❖ pedagogów,
❖ psychologów,
❖ logopedów,
❖ terapeutów pedagogicznych,
❖ doradców zawodowych,

z wyjątkiem nauczycieli zatrudnionych w poradniach psychologiczno-pedagogicznych, z tym że wymiar ten nie może przekraczać 22 godzin.

Pensum eklektyczne znowu w KN

Art. 42 ust. 5c. Nauczycielom realizującym w ramach stosunku pracy obowiązki określone dla stanowisk o różnym tygodniowym obowiązkowym wymiarze godzin zajęć tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć ustala się jako **iloraz łącznej liczby realizowanych godzin i sumy części etatów** realizowanych w ramach poszczególnych tygodniowych wymiarów godzin zajęć, przy czym wynik zaokrągla się do pełnych godzin w ten sposób, że czas zajęć do pół godziny pomija się, a powyżej pół godziny liczy się za pełną godzinę. Godziny wyliczone ponad ten wymiar stanowią godziny ponadwymiarowe.

1. Nauczycielowi przydzielono 7 godzin zajęć lekcyjnych i 10 godzin zajęć na świetlicy

$$7/18 + 10/26 = 0,7735 \rightarrow 7 + 10 = 17 \rightarrow 17 : 0,7735 = \sim 21,99$$

Zatem pensum tego nauczyciela to 22 godz. w tygodniu \rightarrow 92 godz./m-c

2. Nauczycielowi przydzielono 18 godzin polskiego i 5 godzin biblioteki

$$1 + 5/30 = 1,1667 \rightarrow 18 + 5 = 23 \rightarrow 23 : 1,1667 = \sim 19,71$$

Zatem pensum tego nauczyciela to 20 godz. w tygodniu

Ma on przydzielone w ten sposób 3 godziny ponadwymiarowe liczone z pensum 20 \rightarrow 83 godz./m-c

USTAWA z dnia 14 grudnia 2016 r.

Prawo oświatowe]

(Dz. U. z 2017 r. poz. 59, 949 i 2203)

*Art. 68 ust. 3. Dyrektor jest kierownikiem zakładu pracy dla zatrudnionych w szkole lub placówce nauczycieli i pracowników niebędących nauczycielami. Dyrektor w szczególności **decyduje w sprawach:***

- 1) zatrudniania i zwalniania nauczycieli oraz innych pracowników szkoły lub placówki;*
- 2) **przyznawania nagród** oraz wymierzania kar porządkowych nauczycielom i innym pracownikom szkoły lub placówki;*
- 3) występowania z wnioskami, po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej i rady szkoły lub placówki, w sprawach odznaczeń, nagród i innych wyróżnień dla nauczycieli oraz pozostałych pracowników szkoły lub placówki.*

Wynagradzanie nauczycieli – KN

Art. 30 ust. 6. Organ prowadzący szkołę będący jednostką samorządu terytorialnego, uwzględniając przewidywaną strukturę zatrudnienia, określa dla nauczycieli poszczególnych stopni awansu zawodowego, **w drodze regulaminu:**

1) wysokość stawek dodatków, o których mowa w ust. 1 pkt 2, oraz szczegółowe warunki przyznawania tych dodatków, z zastrzeżeniem art. 33 i 34,

2) szczegółowe warunki **obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe** i godziny doraźnych zastępstw, z zastrzeżeniem art. 35 ust. 3,

3) wysokość i warunki wypłacania składników wynagrodzenia, o których mowa w ust. 1 pkt 4, o ile nie zostały one określone w ustawie lub w odrębnych przepisach

– w taki sposób, aby średnie wynagrodzenia nauczycieli, składające się ze składników, o których mowa w ust. 1, odpowiadały na obszarze działania danej jednostki samorządu terytorialnego co najmniej średnim wynagrodzeniom nauczycieli, o których mowa w ust. 3.

ust. 6a. Regulamin podlega uzgodnieniu ze związkami zawodowymi zrzeszającymi nauczycieli.

Art. 33. ust. 1. Nauczycielom przysługuje dodatek za wystugę lat, w wysokości 1% wynagrodzenia zasadniczego za każdy rok pracy, wypłacany w okresach miesięcznych poczynając od czwartego roku pracy, z tym że dodatek ten nie może przekroczyć 20% wynagrodzenia zasadniczego.

*ust. 3. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy, **określa, w drodze rozporządzenia, szczególne przypadki zaliczania okresów zatrudnienia oraz innych okresów uprawniających do dodatku za wystugę lat.***

Art. 34. ust. 1. Nauczycielom pracującym w trudnych lub uciążliwych warunkach przysługuje z tego tytułu dodatek za warunki pracy.

*ust. 2. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw pracy, **określa, w drodze rozporządzenia, wykaz trudnych i uciążliwych warunków pracy, stanowiących podstawę do przyznania z tego tytułu dodatku, o którym mowa w ust. 1, biorąc pod uwagę w szczególności stopień trudności zajęć realizowanych w warunkach trudnych i uciążliwych.***

Rozporządzenie MENiS z dnia 31 stycznia 2005 r. w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego oraz wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy (Dz. U. z 2014 r. poz. 416 i 922, z 2015 r. poz. 868, z 2016 r. poz. 1029, z 2017 r. poz. 630 oraz z 2018 r. poz. 638)

Dodatek wiejski – KN

Art. 54. ust. 5. *Nauczycielowi posiadającemu kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela, zatrudnionemu na terenie wsi lub w mieście liczącym do 5 000 mieszkańców, przysługuje odrębny dodatek w wysokości 10% wynagrodzenia zasadniczego. Organ prowadzący szkołę może podwyższyć dodatek nauczycielowi zatrudnionemu na terenie wiejskim, na którym występuje deficyt kadr.*

Utrzymanie średnich wynagrodzeń – KN

Art. 30a. ust. 1. *W terminie do dnia 20 stycznia każdego roku organ prowadzący szkołę będący jednostką samorządu terytorialnego przeprowadza analizę poniesionych w poprzednim roku kalendarzowym wydatków na wynagrodzenia nauczycieli w odniesieniu do wysokości średnich wynagrodzeń, o których mowa w art. 30 ust. 3, **oraz średniorocznej struktury zatrudnienia nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego.***

Godziny ponadwymiarowe – KN

Art. 35. ust. 1. ***W szczególnych wypadkach, podyktowanych wyłącznie koniecznością realizacji programu nauczania lub zapewnienia opieki w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, nauczyciel może być obowiązany do odpłatnej pracy w godzinach ponadwymiarowych zgodnie z posiadaną specjalnością, których liczba nie może przekroczyć 1/4 tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć. Przydzielenie nauczycielowi większej liczby godzin ponadwymiarowych może nastąpić wyłącznie za jego zgodą, jednak w wymiarze nieprzekraczającym 1/2 tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć.***

ust. 2. ***Przez godzinę ponadwymiarową rozumie się przydzieloną nauczycielowi godzinę zajęć dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych **powyżej tygodniowego obowiązkowego wymiaru** godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych.***

Godziny ponadwymiarowe – KN

- ust. 2a. Przez godzinę **doraźnego zastępstwa** rozumie się przydzieloną nauczycielowi godzinę zajęć dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych powyżej tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych lub opiekuńczych, **której realizacja następuje w zastępstwie nieobecnego nauczyciela.**
- ust. 3. Wynagrodzenie za godziny ponadwymiarowe i za godziny doraźnych zastępstw wypłaca się **według stawki osobistego zaszeregowania nauczyciela,** z uwzględnieniem dodatku za warunki pracy.
- ust. 4. Kobięcie w ciąży, osobie wychowującej dziecko do lat 4 oraz nauczycielowi w trakcie odbywania stażu nie przydziela się pracy w godzinach ponadwymiarowych bez ich zgody.

Stawka godzinowa

**ROZPORZĄDZENIE MENiS z dnia 31 stycznia 2005 r.
w sprawie wysokości minimalnych stawek wynagrodzenia
zasadniczego nauczycieli, ogólnych warunków
przyznawania dodatków do wynagrodzenia zasadniczego
oraz wynagradzania za pracę w dniu wolnym od pracy**

(Dz. U. z 2014 r. poz. 416 z późn. zm.)

§ 2. ust. 2. Wysokość stawki wynagrodzenia zasadniczego za jedną godzinę przeliczeniową dla nauczycieli realizujących tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin, o którym mowa w art. 42 ust. 4a Karty Nauczyciela, oblicza się, dzieląc odpowiednią minimalną stawkę wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela wynikającą z tabeli, o której mowa w ust. 1, przez miesięczną liczbę godzin będącą wynikiem pomnożenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin, o którym mowa w art. 42 ust. 3 Karty Nauczyciela, przez 4,16 - z zaokrągleniem do pełnych godzin, w ten sposób, że czas zajęć do 0,5 godziny pomija się, a co najmniej 0,5 godziny liczy się za pełną godzinę.

USTAWA z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy

(Dz. U. z 2018 r. poz. 108, 4, 138, 305 i 357)

Art. 80. *Wynagrodzenie przysługuje za pracę wykonaną.
Za czas niewykonywania pracy pracownik zachowuje
prawo do wynagrodzenia **tylko wówczas**, gdy przepisy
prawa pracy tak stanowią.*

Potrącenia za niewykonanie pracy

**ROZPORZĄDZENIE MPiPS z dnia 29 maja 1996 r.
w sprawie sposobu ustalania wynagrodzenia w okresie
niewykonywania pracy oraz wynagrodzenia stanowiącego
podstawę obliczania odszkodowań, odpraw, dodatków
wyrównawczych do wynagrodzenia oraz innych
należności przewidzianych w Kodeksie pracy**

(Dz. U. Nr 62, poz. 289 z późn. zm.)

§ 4. ust. 2. *W celu obliczenia należności określonych w ust. 1 za jedną godzinę:*

- 1) według składników wynagrodzenia określonych w stawce miesięcznej w stałej wysokości – należy tę stawkę podzielić przez liczbę godzin pracy **przypadających do przepracowania w danym miesiącu,****

Potrącenia za niewykonanie pracy

§ 12. ust. 1. *W celu obliczenia wynagrodzenia, ustalonego w stawce miesięcznej w stałej wysokości, za przepracowaną część miesiąca, jeżeli pracownik w tym miesiącu był nieobecny w pracy z innych przyczyn niż niezdolność do pracy spowodowana chorobą, i za czas tej nieobecności nie zachowuje prawa do wynagrodzenia – **miesięczną stawkę wynagrodzenia dzieli się przez liczbę godzin przypadających do przepracowania w danym miesiącu i otrzymaną kwotę mnoży się przez liczbę godzin nieobecności** pracownika w pracy z tych przyczyn. Tak obliczoną kwotę wynagrodzenia **odejmuje się** od wynagrodzenia przysługującego za cały miesiąc.*

ust. 2. *Przepis ust. 1 stosuje się także w przypadku obliczania wynagrodzenia pracownika, ustalonego w stawce miesięcznej w stałej wysokości, gdy okres pozostawania pracownika w stosunku pracy nie obejmuje pełnego miesiąca.*

Ponadwymiarowe – przykład

1. Dla obliczenia liczby godzin ponadwymiarowych zrealizowanych w danym tygodniu przez nauczyciela, przyjmuje się następujący wzór:

$$Z = F - [A - (B \times C)]$$

gdzie:

Z – oznacza liczbę godzin ponadwymiarowych zrealizowanych przez nauczyciela w danym tygodniu,

F – oznacza liczbę wszystkich wypracowanych godzin w danym tygodniu przez nauczyciela,

A – oznacza tygodniowy obowiązujący nauczyciela wymiar godzin,

B – oznacza liczbę dni w danym tygodniu od poniedziałku do piątku, w których nauczyciel nie realizował godzin z zastrzeżeniem pkt 2,

C – oznacza średnią dzienną liczbę godzin obowiązkowych dla stanowiska zajmowanego przez nauczyciela.

Ponadwymiarowe – przykład

2. Dni, w których nauczyciel realizował inne zadania zlecone przez dyrektora szkoły lub placówki, a w szczególności zadania związane z doskonaleniem i doksztalcaniem lub sprawowaniem opieki nad uczniami lub wychowankami podczas zajęć organizowanych przez szkołę lub placówkę traktuje się tak jak dni realizacji godzin dydaktycznych.

Wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 20 grudnia 2006 r. (sygn. akt II SA/Wr 585/06)

Wyrok TK z 17 marca 1998 r. (sygn. akt U 23/97)

Wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 30 listopada 2006 r. (sygn. akt II SA/Wr 527/06)

Wyrok WSA w Warszawie z 19 października 2005 r. (sygn. akt II SA/Wa 1241/05)

Wyrok WSA w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 8 lutego 2006 r. (sygn. akt II SA/Go 620/05)

Wyrok WSA we Wrocławiu z 26 kwietnia 2006 r. (sygn. akt IV SA/Wr 274/05)

Wyrok WSA w Lublinie z 17 maja 2007 r. (sygn. akt III S.A./Lu 80/07)

Wyrok WSA w Lublinie z 7 października 2008 r. (sygn. akt III S.A./Lu 249/08)

Wyrok NSA z 17 listopada 2005 r. (sygn. akt I OSK 917/05)

Wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 18 czerwca 2008 r.
(sygn. akt IV SA/Wr 169/08)

Wyrok WSA w Rzeszowie z dnia 7 listopada 2007 r. (sygn.
akt. II SA/Rz 585/07)

Wyrok WSA we Wrocławiu z 26 kwietnia 2006 r. (sygn. akt
IV SA/Wr 274/05)

Wyrok WSA we Wrocławiu z 5 września 2006 r. (sygn. akt
IV SA/Wr 396/05)

Wyrok NSA z dnia 12 marca 2008 r. (sygn. akt. I OSK
19/08)

Wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 9 listopada 2006 r.
(sygn. akt IV SA/Wr 560/06)

Wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 15 marca 2007r. (sygn.
akt II SA/Wr 745/06)

Nadzór finansowo-administracyjny

Art. 49. ust. 1. *Tworzy się specjalny fundusz na nagrody dla nauczycieli za ich osiągnięcia dydaktyczno-wychowawcze:*

1) *w budżetach organów prowadzących szkoły w wysokości **co najmniej 1%** planowanych rocznych wynagrodzeń osobowych, z przeznaczeniem na wypłaty nagród organów prowadzących szkoły i dyrektorów szkół;*

[...]

*ust. 2. Organy prowadzące szkoły **ustalają kryteria i tryb przyznawania nagród** dla nauczycieli ze środków, o których mowa w ust. 1 pkt 1, uwzględniając w szczególności osiągnięcia w zakresie pracy dydaktyczno-wychowawczej, pracy opiekuńczo-wychowawczej oraz realizacji innych zadań statutowych szkoły, sposób podziału środków na nagrody organów prowadzących szkoły i dyrektorów szkół, tryb zgłaszania kandydatów do nagród oraz zasadę, że nagroda może być przyznana nauczycielowi po przepracowaniu w szkole co najmniej roku.*

*Art. 22. ust. 1. **Organ prowadzący szkołę** może nałożyć na nauczyciela obowiązek podjęcia pracy w innej szkole lub szkołach i na tym samym lub - za jego zgodą - na innym stanowisku, **w celu uzupełnienia tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć dydaktycznych**, wychowawczych lub opiekuńczych w wymiarze nie większym niż 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć. W wypadku niewyrażenia zgody nauczyciel otrzymuje wynagrodzenie za część obowiązkowego wymiaru zajęć.*

ust. 3. Do nauczyciela zatrudnionego w kilku szkołach, który w żadnej z tych szkół nie jest zatrudniony w wymiarze co najmniej 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć, łącznie jednak wymiar jego zajęć stanowi co najmniej 1/2 obowiązkowego wymiaru zajęć dla danego stanowiska, nie ma zastosowania przepis art. 91b ust. 1.

Art. 91b. ust. 1. Do nauczyciela zatrudnionego w wymiarze niższym niż połowa obowiązującego wymiaru zajęć nie stosuje się przepisów art. 54-61, 71, 72 i 86-91.

Polityka kadrowa

Art. 42. ust. 2a. Nauczyciel, na swój wniosek złożony na piśmie do dyrektora szkoły przed rozpoczęciem zajęć w danym roku szkolnym, może realizować zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze w wymiarze określonym w ust. 4a. Dyrektor szkoły może wyrazić zgodę na realizację zajęć w danym roku szkolnym w ustalonym z nauczycielem wymiarze określonym w ust. 4a, jeżeli taka możliwość wynika z zatwierdzonego przez organ prowadzący szkołę arkusza organizacyjnego szkoły.

ust. 4a. Zajęcia dydaktyczne, opiekuńcze i wychowawcze mogą być realizowane, z zastrzeżeniem ust. 2a, w wymiarze:

- 1) od 19 do 27 godzin – przez nauczycieli, o których mowa w ust. 3 w tabeli w rubryce: stanowisko – typ (rodzaj) szkoły, w lp. 3 i 9;*
- 2) od 23 do 26 godzin – przez nauczycieli, o których mowa w ust. 3 w tabeli w rubryce: stanowisko – typ (rodzaj) szkoły, w lp. 5.*

XIII KONGRES
ZARZĄDZANIA
OŚWIATĄ

TORUŃ
OSKKO
24-26 WRZEŚNIA 2018

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

Ewa Czechowicz

ewa.czechowicz@oskko.edu.pl

Wykład wygłoszony podczas XIII Kongresu Zarządzania Oświatą.
Materiały, w wersji do pobrania, znajdują się na stronie Kongresu:
www.oskko.edu.pl/kongres/ - w zakładce „Materiały”

OSKKO wyraża zgodę na wykorzystywanie tej prezentacji do celów edukacyjnych, lecz pod warunkiem nieingerowania w tekst oraz pozostawienia nazwy kongresu, organizatora i autora materiału.

OGÓLNOPOLSKIE
STOWARZYSZENIE
KADRY
KIEROWNICZEJ
OŚWIATY